

Na temelju članka 34. stavka 1. točke 6. Statuta Grada Osijeka (Službeni glasnik Grada Osijeka br. 6/01, 3/03, 1A/05, 8/05, 2/09, 9/09, 13/09, 9/13, 11/13-pročišćeni tekst, 12/17, 2/18, 2/20, 3/20, 4/21 i 5/21-pročišćeni tekst) Gradonačelnik Grada Osijeka 24. prosinca 2021., donosi

R J E Š E N J E

o izradi i objavi Izvješća o provedbi Akcijskog plana smanjenja onečišćenja česticama (PM₁₀) za Grad Osijek za 2020.

I.

Izrađeno je Izvješće o provedbi Akcijskog plana smanjenja onečišćenja česticama (PM₁₀) za Grad Osijek za 2020. (KLASA: 351-02/21-01/3, URBROJ: 2158/01-02-21-6).

II.

Izvješće iz točke I. ovog rješenja objavit će se u Službenom glasniku Grada Osijeka, kao i na mrežnim stranicama Grada Osijeka te će se poveznica dostaviti udrugama i organizacijama za zaštitu okoliša, zaštitu potrošača, udrugama i organizacijama koje zastupaju interese osjetljivih skupina stanovništva, gospodarskim udruženjima i tijelima nadležnim za zaštitu zdravlja i javno zdravstvo s područja grada Osijeka.

III.

Za provedbu ovog rješenja zadužuje se Upravni odjel za graditeljstvo, energetske učinkovitost i zaštitu okoliša.

IV.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 351-02/21-01/3
URBROJ: 2158/01-02-21-7
Osijek, 24. prosinca 2021.

Gradonačelnik
Ivan Radić, mag.oec., v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

GRAD OSIJEK

GRADONAČELNIK

KLASA: 351-02/21-01/3
URBROJ: 2158/01-02-21-6
Osijek, 24. prosinca 2021.

IZVJEŠĆE

O PROVEDBI AKCIJSKOG PLANA SMANJENJA ONEČIŠĆENJA ČESTICAMA (PM₁₀) ZA GRAD OSIJEK ZA 2020.

Akcijski plan smanjenja onečišćenja česticama (PM₁₀) za Grad Osijek (u daljnjem tekstu: Akcijski plan) donijelo je Gradsko vijeće Grada Osijeka na 19. sjednici održanoj 3. srpnja 2015. (Službeni glasnik Grada Osijeka br. 8/15). Akcijski plan je donesen sukladno članku 46. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“ br. 130/11, 47/14, 61/17 i 118/18/). Vrijeme na koji se odnosi Akcijski plan nije zakonom propisano, već sam akcijski plan daje rokove ostvarivanja mjera te je razdoblje provođenja ovog Akcijskog plana od početka 2015. do kraja 2020. godine s mogućnošću produljenja ostvarivanja mjera do 2023.

Dana 1. siječnja 2020. stupio je na snagu novi Zakon o zaštiti zraka („Narodne novine“ br. 127/19) koji obvezu donošenja Akcijskog plana propisuje člankom 54., a ujedno člankom 57. stavkom 1. alinejom 5. propisuje obvezu ministarstva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba na informiranje javnosti, uključujući udruge i organizacije za zaštitu okoliša, zaštitu potrošača, udruge i organizacije koje zastupaju interese osjetljivih skupina stanovništva, gospodarska udruženja te nadležna tijela za zaštitu zdravlja i javno zdravstvo o provedbi akcijskih planova za poboljšanje kvalitete zraka.

Akcijski plan podrazumijeva i podupire nastavak provođenja mjera koje su već započete ranijim programima zaštite zraka i poboljšanja energetske učinkovitosti Grada Osijeka. Neke od predloženih mjera su tematski vezane za druge gradske programe/dokumente te se Akcijskim planom preuzima ili preporučuje nastavak njihove provedbe. Aktivnosti se prvenstveno odnose na mjere energetske učinkovitosti u sektoru zgradarstva, prometa, korištenje biomase kao obnovljivog izvora energije, mjere povezane sa promotivnim, informativnim i edukativnim aktivnostima predloženim u Akcijskom planu energetske održivosti razvitka Grada Osijeka (SEAP) koji je donijelo Gradsko vijeće Grada Osijeka na 4. sjednici održanoj 17. listopada 2013. (Službeni glasnik Grada Osijeka br. 14/13) i mjere iz Programa zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama za područje grada Osijeka za razdoblje 2017.-2020. koje je Gradsko vijeće Grada Osijeka donijelo na 3. sjednici održanoj 20. rujna 2017. (Službeni glasnik Grada Osijeka br. 10/17). Kako je primjena navedenih Programa završila s 2020. Grad Osijek je pristupio izradi Izvješća o provedbi Programa zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama za područje grada Osijeka za razdoblje 2017.-2020. te novih Programa zaštite zraka grada Osijeka za razdoblje 2021.-2024. i Programa ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja Grada

Osijeka. Ujedno je donesen i Akcijski plan energetske i klimatske održivosti razvoja Grada Osijeka (SECAP). Novi Program zaštite zraka grada Osijeka za razdoblje 2021.-2024. i Program ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja Grada Osijeka te Akcijski plan energetske i klimatske održivosti razvoja Grada Osijeka (SECAP) doneseni su na 3. sjednici Gradskog vijeća Grada Osijeka 11. listopada 2021. Ujedno je Grad Osijek pristupio i izradi novog Akcijskog plana poboljšanja kvalitete zraka na području grada Osijeka za razdoblje 2021.-2024. izrada kojeg je u tijeku.

1. PREGLED POSTOJEĆEG STANJA

Nastavno se daju ključne karakteristike postojećeg stanja od značaja za provedbu Akcijskog plana:

1.1 Opće klimatske informacije

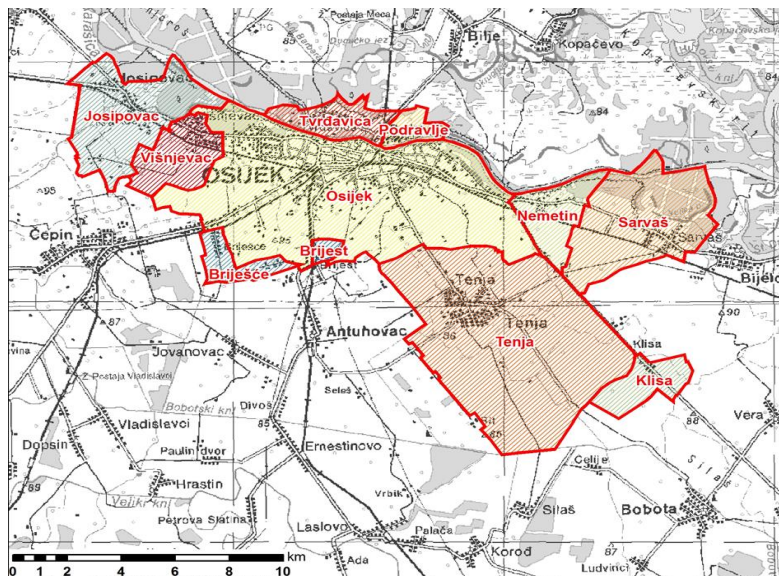
Grad Osijek ima kontinentalnu klimu koju obilježavaju hladne zime i vruća ljeta. Prema podacima Državnog hidrometeorološkog zavoda, prosječna godišnja temperatura zraka u Osijeku iznosi 11 °C. U prosjeku je najhladniji mjesec u godini siječanj s -0,7 °C, a najtopliji je srpanj s prosječnom mjesečnom temperaturom 21,6 °C.

Godišnje u prosjeku ima oko 700 mm oborina koje su kontinentalnog tipa s maksimumom u toplom dijelu godine te je u prosjeku lipanj mjesec s najvećom količinom oborina. Snijeg je uobičajena pojava od studenog do veljače. U prosjeku je 33 dana godišnje s maglom, najčešće u zimskim mjesecima koji u prosjeku imaju oko 6 dana s maglom.

1.2 Područje obuhvata

U skladu sa Zakonom, a s ciljem ocjene upravljanja kvalitetom zraka, teritorij Republike Hrvatske je podijeljen na zone (područja) i aglomeracije (naseljena područja) koji je također propisan i za Grad Osijek.

Sukladno Uredbi o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 1/14), područje aglomeracije Osijek (HR OS) koje obuhvaća područje jedinice lokalne samouprave Grada Osijeka obuhvaća naselja: Osijek, Klisa, Tenja, Sarvaš, Nemetin, Brijest, Briješće, Podravlje, Tvrđavica, Višnjevac i Josipovac.

Slika: Područje aglomeracije Osijek

Stanovništvo obuhvaćeno Akcijskim planom (Izvor: DZS Popis stanovništva 2011.)

Naselje	Broj stanovnika
Osijek	84.104
Klisa	324
Tenja	7.376
Sarvaš	1.884
Nemetin	139
Brijest	1.187
Brijesće	1.318
Podravlje	357
Tvrđavica	578
Višnjevac	6.650
Josipovac	4.101
UKUPNO	108.018

1.3 Motorna vozila na području Grada Osijeka

Na području Grada Osijeka u 2020. godini bilo je registrirano 46 767 vozila. Podaci o broju registriranih vozila na području grada dobiveni su od Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske¹:

¹ Izvor podataka MUP RH u prilogu je Izvješća.

Kategorija vozila	Broj vozila					
	2013.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Osobni automobili	32.786	42.070	42.763	36.412	37.881	38.577
Teretni automobili i radna vozila	3.391	4.444	4.692	5.344	5.541	5.734
Autobusi	179	177	183	180	184	152
Mopedi	2.160	2.080	1.929	1.483	1.375	1.240
Motocikli	962	1.033	1.061	985	1.021	1.064
UKUPNO	41.493	49.804	50.628	44.403	46.002	46.767

Što se tiče odabira pogonskog goriva, još uvijek je najzastupljeniji diesel. Međutim, zahvaljujući promociji alternativnih goriva, slijedeći trend iz prethodnih godina i u 2020. možemo primjetiti lagani porast novoregistriranih vozila koje za svoj pogon koriste alternativne vrste goriva. Za smanjenje emisija onečišćujućih tvari u zrak, posebno je bitno naglasiti kako je na području Grada Osijeka u 2020. registrirano 54 nova vozila na električni pogon te 246 vozila na hibridni pogon (sa ili bez vanjskog punjenja), a što je za čak 14 više električnih i 92 više hibridna vozila nego što je bilo registrirano u 2019.

Broj vozila prema vrstama i pogonskom gorivu u 2019.:

Vrste goriva	Vrste vozila						UKUPNO
	moped	motocikl	Osobni automobil	autobus	Teretni automobili	Kombinirani i radni strojevi	
Benzin	1363	1020	15427	1	115	11	17937
Diesel	2	0	19813	181	4277	1090	25363
Benzin-LPG	0	0	2462	0	34	2	2498
Benzin-NG	0	0	5	0	0	0	5
Električna energija	10	1	19	0	10	0	40
Hibrid	0	0	151	0	0	0	151
Hibrid s vanjskim punjenjem	0	0	3	0	0	0	3
Benzin-Biometan	0	0	1	0	0	0	1
Diesel-LPG	0	0	0	2	2	0	4
UKUPNO	1375	1021	37881	184	4438	1103	46002

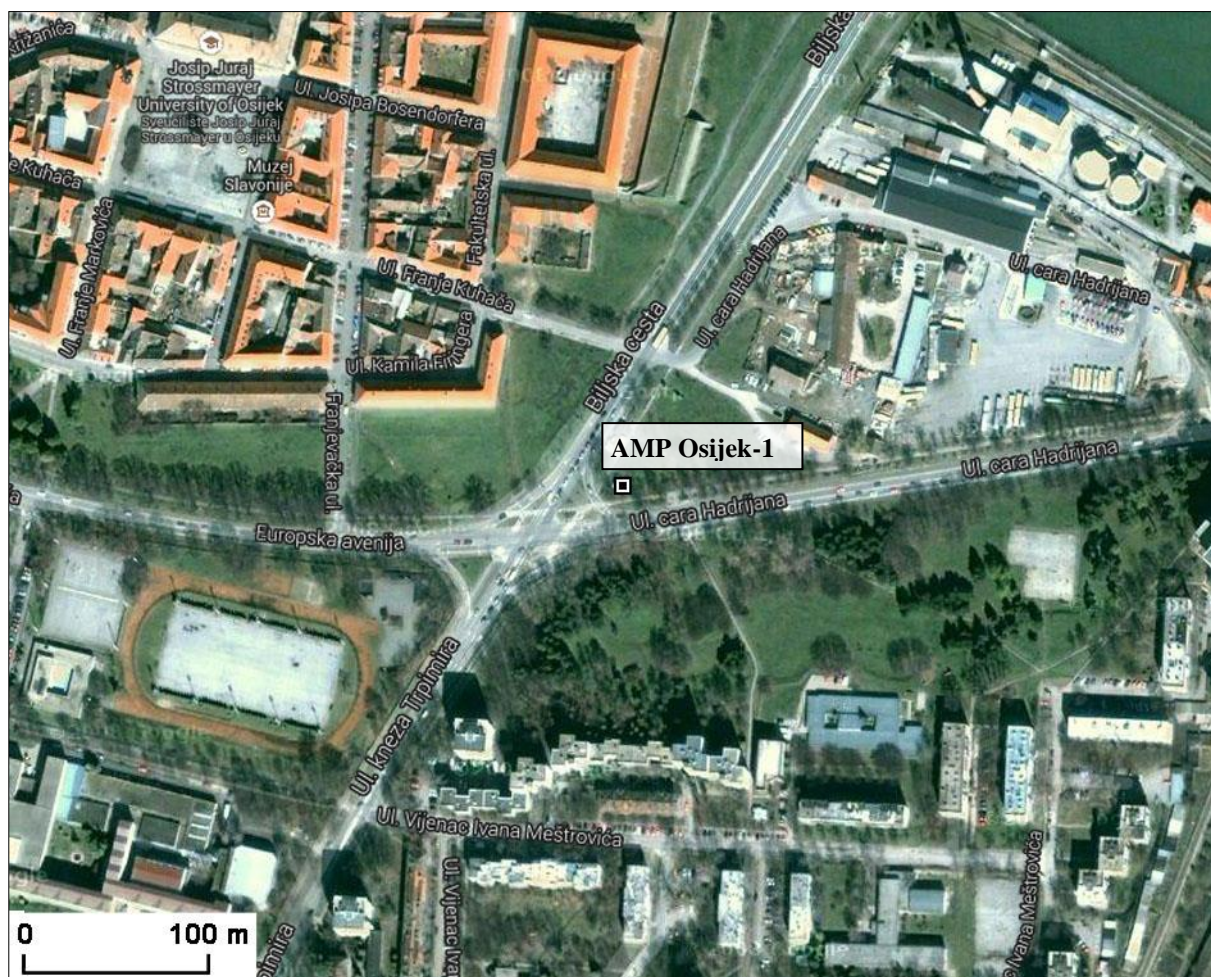
Broj vozila prema vrstama i pogonskom gorivu 2020.:

Vrste goriva	Vrste vozila						UKUPNO
	moped	motocikl	Osobni automobil	autobus	Teretni automobili	Kombinirani i radni strojevi	
Benzin	1255	1063	15024	1	118	15	17446
Diesel	1	0	20915	149	4459	1090	26614
Benzin-LPG	0	0	2360	0	36	2	2398
Benzin-NG	0	0	4	0	0	0	4

Električna energija	14	1	27	0	12	0	54
Hibrid	0	0	240	0	0	0	240
Hibrid s vanjskim punjenjem	0	0	6	0	0	0	6
Benzin-Biometan	0	0	1	0	0	0	1
Diesel-LPG	0	0	0	2	2	0	4
UKUPNO	1240	1064	38577	152	4627	1107	46767

1.4 Mjerna postaja

Kao sastavni dio državne mreže za praćenje kvalitete zraka na području grada Osijeka, 2005. godine uspostavljena je automatska mjerna postaja (AMP) Osijek-1 (geografske koordinate: 45° 33' 31,9" N 18° 42' 14,6 E). Prema tipu područja u kojem je smještena AMP Osijek-1 je gradska postaja, dok je u odnosu na izvor emisije klasificirana kao prometna postaja.

Slika 2: Lokacija mjerne postaje AMP Osijek-1

1.5 Granične i tolerantne vrijednosti te prekomjerna onečišćenja

Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“ br. 77/20) određeni su granične i ciljane vrijednosti s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi:

- granična vrijednost srednje godišnje koncentracije PM₁₀ iznosi 40 µ/m³
- granična vrijednost dnevne koncentracije PM₁₀ iznosi 50 µ/m³ i ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine

Godišnjim izvješćem o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske za 2020. godinu² na mjernoj postaji AMP Osijek-1 zabilježeno je 74 dana prekoračenja granične vrijednosti dnevne koncentracije PM₁₀ (u daljnjem tekstu: prekoračenja) što predstavlja smanjenje u odnosu na 2019. kada su zabilježena prekoračenja graničnih vrijednosti PM₁₀ tijekom 82 dana.

2. GLAVNI IZVORI EMISIJA I ONEČIŠĆENJA

Akcijskim planom utvrđeni su glavni izvori emisija i onečišćenja na području aglomeracije Osijek:

- energetika i industrija
- mala ložišta - kućanstva i poslovni prostori
- cestovni promet
- onečišćenja koja dolaze iz drugih regija

Preliminarni proračun emisija na području grada Osijeka u 2012. po izvorima:

- u emisiji PM₁₀, doprinos sektora energetike i industrije bio je oko 40%, doprinos cestovnog prometa oko 10%, a doprinos kućnih ložišta oko 50%
- u emisiji NO_x, doprinos sektora energetike i industrije bio je oko 40%, doprinos cestovnog prometa oko 40%, a doprinos kućnih ložišta oko 20%.
- u emisiji SO₂, doprinos sektora energetike i industrije je najdominantniji (>95%), dok je doprinos cestovnog prometa i malih ložišta na razini nekoliko postotaka.

Zbog svog zemljopisnog položaja i opće cirkulacije atmosfere, područje Republike Hrvatske je značajno izloženo utjecaju prekograničnog onečišćenja zraka, odnosno transportu sekundarnih čestica, ne samo iz susjednih zemalja već i stotinama kilometara udaljenih industrijski razvijenih zemalja (kao što su Njemačka i Poljska), a koje su na kontinentalnoj skali značajni izvori emisija čestica. Europski program praćenja i evaluacije (EMEP) u svom izvješću navodi da prekogranični transport primarnih i sekundarnih čestica na području Osijeka doprinosi godišnjoj razini koncentracije PM₁₀. U tom dijelu godine potencijalni uzrok povećanja emisija PM₁₀ može biti i daljinski prijenos Saharske prašine na područje europskog kontinenta, no kako za Hrvatsku nema podataka o doprinosu prirodnih izvora onečišćenja česticama, taj doprinos nije moguće odrediti.

² Rezultati praćenja koncentracije čestica PM₁₀ na mjernoj postaji Osijek-1 državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka u 2020. godini

3. MJERE ZA SMANJIVANJE ONEČIŠĆENJA ZRAKA, PROVEDBA TE PROBLEMATIKA POVEZANA S PROVEDBOM AKTIVNOSTI

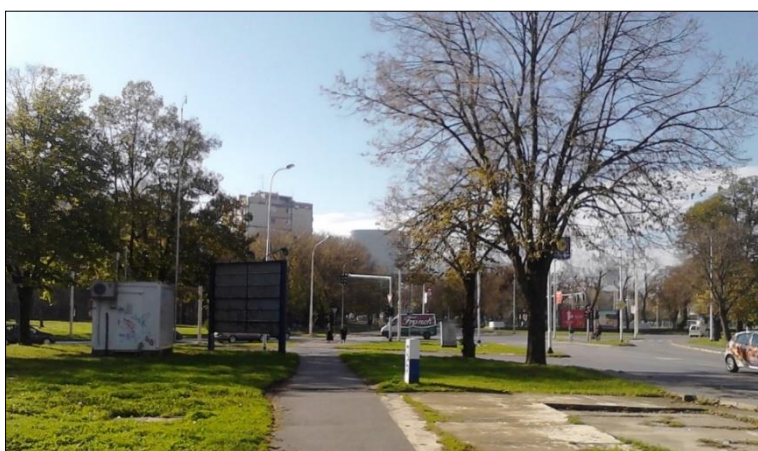
Akcijskim planom utvrđene su mjere za smanjivanje onečišćenja zraka, vremenski plan provedbe, nositelje provedbe, procjenu sredstava te moguće izvore financiranja, a status njihove provedbe daje se u sljedećoj tablici:

Mjera	Rok provedbe	Nositelj	Procjena sredstava	Mogući izvori financiranja	Status provedbe
1. UNAPREĐENJE PRAĆENJA KVALITETE ZRAKA					
Utvrđivanje reprezentativne lokacije mjerne postaje za trajno praćenje kvalitete zraka na području aglomeracije Osijek	2015.-2016.	Grad Osijek u suradnji s ovlaštenom stručnom institucijom	<10.000 kn	Grad Osijek DHMZ	Završeno
Ocjena doprinosa izvora onečišćenja zraka česticama u sezoni grijanja na području Osijeka temeljem analize kemijskog sastava čestica PM ₁₀	2015.-2020.	Ovlaštena stručna institucija	150.000 kn	Grad Osijek	U pripremi
Utvrđivanje utjecaja prirodnih izvora prekoračenja granične vrijednosti za PM ₁₀	2015. - nadalje	Grad Osijek u suradnji s ovlaštenom stručnom institucijom	<150.000 kn	Grad Osijek, MZOIE	U pripremi
2. EDUKATIVNE MJERE					3.
Edukacija građana i promicanje pravilnog korištenja ložišta na biomasu	2015. - trajna mjera	Grad Osijek	Sukladno planovima	Grad Osijek	Završeno
Promicanje eko vožnje	2015. - trajna mjera	Grad Osijek	Sukladno planovima	Grad Osijek	Kontinuirano
Promicanje korištenja i unaprjeđenje javnog prijevoza	Sukladno planovima	Grad Osijek i GPP	Sukladno planovima	GPP Osijek	Kontinuirano
Unaprjeđenje biciklističke infrastrukture	Sukladno planovima	Grad Osijek	Sukladno planovima	Grad Osijek	Kontinuirano
4. TEHNIČKE I EKONOMSKE MJERE					5.
Propisivanje mjera za smanjenje fugitivne emisije prašine tijekom izvođenja građevinskih radova – izrada priručnika primjene dobre prakse	2015. - trajna mjera	Grad Osijek u suradnji s ovlaštenom stručnom institucijom	35.000 kn	Grad Osijek	Djelomično završeno
Ekonomski poticaji za promicanje tehnologija s niskim emisijama čestica pri korištenju biomase u malim kućnim ložištima	2015.-2020.	Grad Osijek	Sukladno postojećim planovima i programima	Grad Osijek, FZOEU	U pripremi

3.1 UNAPREĐENJE PRAĆENJA KVALITETE ZRAKA

Osijek-1 jedina je mjerna postaja za praćenje kvalitete zraka na području aglomeracije Osijek i reprezentativnost mjerenja je od velikog značaja kako bi se utvrdila stvarna izloženost stanovništva Osijeka onečišćenju zraka. Postojeća lokacija mjerne postaje Osijek-1 ne udovoljava uvjetima razmještaja mjernih mjesta na mikro razini, budući da je ista udaljena od prometne trake Ulice Cara Hadrijana 14 metara te od Trpimirove ulice 16 metara. Slobodno strujanje zraka oko mjerne postaje onemogućuje obližnji drvodred prema jugu.

Akcijskim planom propisano je utvrđivanje nove reprezentativne lokacije mjerne postaje za trajno praćenje kvalitete zraka Osijek-1 radi usklađivanja sa zahtjevom Pravilnika o praćenju kvalitete zraka („Narodne novine“ br. 3/14 i 117/14), koji je u vrijeme donošenja Akcijskog plana bio na snazi i postizanja bolje reprezentativnosti mjerenja kvalitete zraka u pogledu stvarne izloženosti stanovništva grada Osijeka.

Slika: – Prikaz mikrolokacije automatske mjerne postaje Osijek-1

Stoga je Grad Osijek u suradnji s radnom skupinom Državnog hidrometeorološkog zavoda uputio prijedlog Ministarstvu zaštite okoliša i prirode (sada Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja/dalje u tekstu: Ministarstvo) za izmještanje mjerne postaje Osijek-1 na lokaciju u dvorištu Osnovne škole Ljudevita Gaja.

Člankom 5. stavkom 2. Uredbe o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka („Narodne novine“ br. 65/16) propisane su dvije mjerne postaje za grad Osijek. Mjerna postaja Osijek-1 ostaje na ranije navedenoj lokaciji (ugao Trpimirove i Ulice Cara Hadrijana), a sukladno naprijed navedenom prijedlogu propisana je i nova mjerna postaja Osijek-2 u dvorištu Osnovne škole Ljudevita Gaja. Nova mjerna postaja planirana za izgradnju u sklopu projekta „AirQ - Proširenje i modernizacija državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka“ građena je tijekom 2021., a s početkom 2022. bit će puštena u rad. Tijekom 2021. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja i DHMZ planiraju provesti i modernizaciju postojeće mjerne postaje Osijek-1.

Što se tiče mjere ocjene doprinosa izvora onečišćenja zraka česticama u sezoni grijanja na području grada Osijeka temeljem analize kemijskog sastava čestica PM10, na osnovi Plana zaštite zraka nadležno je Ministarstvo nositelj provedbe niza mjera za zaštitu zraka, a između ostalih i preventivnih mjera za očuvanje kvalitete zraka MPR-11 Izrada registra onečišćujućih tvari za male i difuzne izvore s prostornom raspodjelom u EMEP mreži visoke rezolucije. Projektom je izrađen cjeloviti nacionalni registar emisija onečišćujućih tvari u zrak za Republiku Hrvatsku, pet zona, četiri aglomeracije (Zagreb, Rijeka, Osijek i Split) prema Uredbi o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike

Hrvatske („Narodne novine“ br 1/14). Projekt je započeo još u rujnu 2016., a završen je u travnju 2018. i jedan od njegovih rezultata je i Portal prostorne raspodjele emisija. Portal se nalazi na poveznici: <https://emep.haop.hr/port.htm>.

3.2 EDUKATIVNE MJERE

Grad Osijek i društvo Unikom d.o.o., na području su grada Osijeka nastavili su s provedbom mjera kojima će osigura građanima mogućnost odvojanja otpada i to putem spremnika za odvojeno prikupljanje otpada na kućnom pragu te putem reciklažnih dvorišta, a čime se, između ostaloga, želi spriječiti spaljivanja kućnog otpada na otvorenom i u kućnim ložištima. Tijekom 2020. puštena su u rad dva nova reciklažna dvorišta - Gornji Grad i Retfala te je provedena informativna kampanja o gospodarenju otpadom, potrebi i načinu pravilnog razdvajanja otpada te dostupnosti infrastrukture za održivo gospodarenje otpadom - „Kužiš kod“ kroz projekt „Čist-grad - naš ponOS“.

U suradnji s Gradskim prijevozom putnika d.o.o., Grad Osijek je i u 2020. provodio LIFE projekt „I-Share“ čiji je cilj smanjenje količine štetnih emisijskih čestica uključivo i PM₁₀. Grad Osijek provodi i „Interreg-Central Europe“ projekt „Shareplace“ kroz koji će zajedno sa hrvatskim partnerom Dyvolve d.o.o., Zagreb, implementirati pilot aktivnosti fokusirane na planiranje i upravljanje besprekidnim i pojednostavljenim sustavima mobilnosti.

Kvalitetna biciklistička infrastruktura najbolji je poticaj za korištenje bicikla kao prijevoznog sredstva umjesto osobnog vozila za prijevoz na području grada. Grad Osijek trenutno ima cca 57.000 m biciklističke infrastrukture. Unaprjeđenje biciklističke infrastrukture podrazumijeva daljnji razvoj biciklističkih staza u skladu s potrebama građana i razvojem grada. Tijekom 2020., provodio se i projekt „E-mobilnost Grad Osijeka“ kojim se planira uspostaviti sustav javnih bicikala na području grada Osijeka, odnosno sustav dijeljenog korištenja bicikala kao nadopune javnog prijevoza. Projekt kao svoj cilj, između ostalog, ima i smanjenje onečišćenja okoliša ispušnim plinovima iz prometa.

Grad Osijek ima sklopljen Ugovor o koncesiji s trgovačkim društvom „Dimnjak“ d.o.o. za obavljanje komunalne djelatnosti dimnjačarskih poslova na području grada Osijeka koje temeljem navedenog ugovora provodi inspeksijski nadzor i čišćenje dimovodnih kanala zgrada u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba.

3.3 TEHNIČKE I EKONOMSKE MJERE

Propisivanje mjera za smanjenje fugalne emisije prašine tijekom izvođenja građevinskih radova nije realizirana kroz izradu priručnika primjene dobre prakse, ali svi investitori imaju obvezu prije postupka izdavanja akata za građenje ishoditi posebne uvjete, a po izradi glavnog projekta i potvrde nadležnih javnopravnih tijela pa tako i onih iz djelokruga zaštite okoliša. Grad Osijek izdaje akte za građenje za zahvate u prostoru koji su usklađeni sa odredbama zakona koji uređuju zaštitu okoliša te s važećom prostorno-planskom dokumentacijom.

Provedba mjere ekonomskih poticaja za promicanje tehnologija s niskim emisijama čestica pri korištenju biomase u malim kućnim ložištima nije realizirana ni u 2020. iz Proračuna Grada Osijeka, jer je isto najavljeno za financiranje sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Tijekom 2020. nastavljen je s energetsom obnovom zgrada u vlasništvu Grada.

4. ZAKLJUČAK

Tijekom 2020. Grad Osijek je kroz provedbu konkretnih projekata financiranih vlastitim sredstvima i sredstvima Europske unije, nastavio s provedbom Akcijskog plana smanjenja onečišćenja česticama (PM10). Većina projekata bila je usmjerena na smanjenje negativnih emisija iz prometa te otpada.

Ovaj Akcijski plan odnosio se na razdoblje od početka 2015. do kraja 2020. godine s mogućnošću produljenja ostvarivanja mjera do 2023. Međutim, kako je Republika Hrvatska 4. prosinca 2020. dobila Pismo službene obavijesti - povreda br. 2020/2298, zbog nepravilne primjene Direktive 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čistom zraku za Europu (Direktiva 2008/50/EZ) kojim je protiv Republike Hrvatske pokrenut pred-sudski postupak bilo je izvjesno da predviđene mjere, ukoliko se njihova primjena produlji, neće dovesti do željenih učinaka te je stoga bilo potrebno započeti postupak izrade i donošenja novog Akcijskog plana. Sukladno članku 54. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“ br. 127/19), Grad Osijek je pristupio izradi Akcijskog plana za poboljšanje kvalitete zraka grada Osijeka za razdoblje 2021.-2024.

Iako nije predmet ovog izvješća za 2020. godinu, bitno je napomenuti kako je tijekom 2021. izgrađena nova mjerna postaja za trajno praćenje kvalitete zraka na području aglomeracije Osijek - Osijek-2, a postojeća postaja Osijek-1 je modernizirana. Početkom 2022. mjerna postaja Osijek-2 započet će s radom te mjeriti pozadinsko onečišćenje zraka, dok će Osijek-1 ostati kao mjerna postaja onečišćenja iz prometa. Puštanjem u rad postaje Osijek-2, koja je smještena na lokaciji na kojoj je moguće mjeriti razinu cjelokupnog onečišćenja iz svih izvora dobit će se točnija slika stvarnog stanja kvalitete zraka u gradu Osijeku. Na temelju tako dobivenih podataka moći će se tehničkim i tehnološkim, ali i edukativnim mjerama ciljano djelovati na izvore onečišćenja zraka u gradu Osijeku.

Gradonačelnik
Ivan Radić, mag.oec., v.r.